POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У XXI СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XI Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м.Полтава, 10 листопада 2025 року)

Полтава
2025

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

До Всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку, Міжнародного року кооперативів 2025

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
XI Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 10 листопада 2025 року)

Полтава
ПУЕТ
2025

УДК 001:378-053.6(082)
Н34

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

Друкується відповідно до Наказу по університету № 182-Н від 10 вересня 2025 року.

Організаційний комітет конференції:

О. О. Нестуля, голова організаційного комітету, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ;
Л. Г. Войнаш, співголова організаційного комітету, член Президії Укркоопспілки, директор Департаменту освіти і науки, директор НМЦ «Укоопосвіта», канд. екон. наук;
Н. С. Педченко, співголова організаційного комітету, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;
Н. І. Манжура, заступник голови організаційного комітету, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;
С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;
О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент директор Навчально-наукового інституту забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ;
Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації ПУЕТ;
Ю. С. Матвієнко, канд. пед. наук, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;
С. І. Нестуля, д-р пед. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту лідерства ПУЕТ;
Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру ПУЕТ;
А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;
Л. С. Франко, канд. екон. наук, директор Полтавського фахового коледжу ПУЕТ;
В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;
С. О. Дудник, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ПУЕТ;
Д. А. Посполітак, голова Наукового товариства студентів ПУЕТ;
А. В. Філіпповський, голова Студентської ради університету ПУЕТ;
О. В. Чабан, голова Ради молодих вчених ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – ***О. О. Нестуля,*** д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.
Заступник головного редактора – ***Н. С. Педченко,*** д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.
Відповідальний секретар – ***Н. І. Манжура,*** завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.
Відповідальний редактор – ***Л. М. Діденко,*** в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Н34 **Наука** і молодь у XXI сторіччі : збірник матеріалів XI Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 10 листопада 2025 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 973 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-486-4

У збірнику представлено тези учасників Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь у XXI сторіччі» за тематичними напрямами: «Біотехнології та біоінженерія», «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг», «Економіка та міжнародні економічні відносини», «Комп'ютерні науки», «Кооперативна модель розвитку економіки в сучасних глобальних і безпекових викликів сьогодення», «Лідерство та особистісний розвиток», «Маркетинг», «Менеджмент», «Облік і оподаткування», «Освітні науки», «Патріотичне виховання в сучасному педагогічному процесі як складова національної безпеки незалежної України», «Право», «Психологія», «Публічне управління та адміністрування», «Торгівля», «Туризм та рекреація», «Філологія», «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Харчові технології», «Якість вищої освіти: проблеми, виклики перспективи».

УДК 001:378-053.6(082)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ISBN 978-966-184-486-4 © Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

A. V. Soloha
A study of the specifics of it outsourcing
functioning in the European market 712

М. Ю. Старовірець
Розвиток ритейлу в Україні: проблеми та перспективи 715

М. В. Темченко
Неруйнівний контроль у матеріалознавстві:
нові технології у виявленні дефектів матеріалів 718

О. О. Чухрай
Фактори формування якості жувальної гумки 720

С. А. Шивела
Сучасні методи товарознавчої
експертизи у міжнародній торгівлі 722

ТУРИЗМ ТА РЕКРЕАЦІЯ

Л. П. Амеліна
Міжнародно-правові засади розвитку туристичної
діяльності України в умовах євроінтеграції 724

Ю. В. Бондаренко
Моделювання клієнтського досвіду на
основі технології Digital Twin у туризмі 727

В. О. Віленський
Інноваційні технології як фактор трансформації
міських екскурсійних маршрутів у контексті
цифровізації туристичного середовища 729

Н. А. Галушка
Івент компанії, що займаються організаціє
подієвого туризму у світі 732

С. Ю. Дегтяренко
Аналіз потенціалу розвитку екологічного
туризму в Україні в умовах війни 735

Д. Ю. Іщенко
Сучасні тенденції розвитку туризму
в Україні в умовах військового стану 738

2. European Commission. *European Digital Innovation Hubs (EDIHs).* URL: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/edihs?utm_source=chatgpt.com.
3. Information Services Group. *Europe's IT business services market boosted by AI-driven cloud demand in Q2 – ISG Index™.* URL: https://ir.isg-one.com/news-market-information/press-releases/news-details/2025/Europes-IT-Business-Services-Market-Boosted-by-AI-Driven-Cloud-Demand-in-Q2-ISG-Index/default.aspx?utm_source=chatgpt.com
4. International Organization for Standardization. (2022). ISO/IEC 27001:2022 Information security, cybersecurity and privacy protection – Information security management systems – Requirements. URL: https://www.iso.org/standard/27001.
5. European Parliament, & Council of the European Union. (2016). *Regulation (EU) 2016/679 (General Data Protection Regulation).* URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.
6. Салун М., Мураховський В., Педченко В. (2025). IT-консалтинг: зміст, сутність, види. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, *338*(1), 530-534. DOI: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-78.

РОЗВИТОК РИТЕЙЛУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

М. Ю. Старовірець, *спеціальність Торгівля, група Рфмб-11*
Л. С. Франко, *канд. екон. наук, викладач циклової комісії бізнесу й адміністрування – науковий керівник*
Полтавський фаховий коледж Полтавського університету економіки і торгівлі

Ритейл є однією з найдинамічніших галузей економіки, яка суттєво впливає на споживчий ринок та економічний стан країни в цілому. Зокрема, довоєнний розвиток ритейлу в Україні відображав економічний підйом країни, що підтверджувалося зростанням ринку ритейлу на 5–10 % на рік, залежно від сегменту. Найбільші темпи зростання прийшлись на 2016 рік (13,8 %), на 2019 рік (19,2 %) та на 2022 рік (43 %) [2].

В умовах трансформаційної економіки ринок роздрібної торгівлі України переживає суттєві зміни під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх факторів. З одного боку, зростає рівень конкуренції, активно впроваджуються цифрові інструменти в управління бізнесом, змінюються моделі споживчої поведінки, що формує нові перспективи для розвитку ритейлу. З іншого –

економічна нестабільність, інфляційні ризики, зниження купівельної спроможності населення та складнощі з логістикою ускладнюють ефективну діяльність підприємств галузі [4].

Головною відмінністю ритейлу від інших видів підприємницької діяльності, є робота з кінцевим споживачем, постійна комунікація із клієнтами та продаж в невеликих кількостях. Головною метою є максимізація обсягів продажу та задоволення потреб клієнтів, тому сегмент роздрібної торгівлі є найчутливішим до змін попиту, моди, цін та трендів.

Наразі ситуація на українському ринку роздрібної торгівлі характеризується помірним зростанням після декількох років нестабільності. Ринок роздрібної торгівлі України має чітко виражену сегментовану структуру, у межах якої різні напрями демонструють неоднакові темпи розвитку: найбільша частка приходиться на **аптечний ритейл** – близько **36 %,** що пояснюється зростанням попиту на лікарські засоби та продукти для здоров'я. **Продовольчий сегмент** охоплює приблизно **21 %** ринку й представлений супермаркетами, гіпермаркетами та магазинами формату «біля дому», які забезпечують задоволення основних потреб населення. Наприклад, «АТБ-Маркет», «Сільпо», «Варус», «Фора», «Ашан». Частка **непродовольчого ритейлу** становить близько **18 %** і включає продаж побутової хімії, текстилю, меблів, товарів повсякденного використання та інших категорій. Щодо ювелірного сегмента, то на ньому зберігається відносна стабільність на рівні **4 %** завдяки подарунковому попиту та привабливості ювелірних виробів як об'єкта інвестицій. **Fashion-сегмент** складає приблизно **3 %** структури ритейлу, до якого відносять одяг, взуття та аксесуари. **Сегмент техніки та електроніки** посідає приблизно **9 %, працюючи** у змішаному форматі і відображаючи основні тенденції цифровізації споживчої поведінки. Близько **8 % належить сегменту автозаправних комплексі, діяльність яких** поєднує реалізацію пального з продажем супутніх товарів і послуг [1].

Розвиток ритейлу в умовах воєнного стану супроводжується виникненням ряду труднощів:

✓ Інфляція та подорожчання логістики, тобто збільшення цін на паливо, оренду складів і транспортування впливає на підвищення цін у магазинах для кінцевого споживача. У 2024–2025 роках середня інфляція в Україні коливається на рівні 7–9 %.

✓ Зменшення купівельної спроможності населення. Прослідковується тенденція до зменшення обсягів доходів більшості громадян країни, що пов'язано зі зростанням витрат на житло, енергоносії, транспорт тощо.

✓ Дефіцит кадрів, що спричинено мобілізацією та міграцією.

Нині, ринок ритейлу все більше охоплює формат онлайн покупок, демонструючи ряд переваг для споживача: простота, комфорт та швидкість. Безліч магазинів запустили продажі через сайти, впровадивши омніканальну доставку, що дало можливість збільшити базу потенційних клієнтів та підвищити доступність товарів і послуг.

Мережа супермаркетів **«Сільпо»** реалізувала **омніканальний підхід до обслуговування клієнтів,** запровадивши систему, що дає змогу оформлювати онлайн-замовлення з вибором між **доставкою додому** або **самостійним отриманням** у магазині. Компанія **«Епіцентр»,** у свою чергу, розпочала відкриття **компактних торговельних точок**, які виконують функцію видачі інтернет-замовлень. Такий формат сприяв **розширенню кола покупців** і **зростанню обсягів реалізації продукції.**

Підвищений інтерес споживачів до оперативної доставки товарів спонукав ритейлерів налагоджувати **партнерство із сервісами швидкої доставки, зокрема Glovo та Bolt,** що дає змогу забезпечити покупців замовленнями у найкоротші терміни, навіть у періоди пікового навантаження.Окремі торговельні мережі, наприклад **«Фора»,** створюють **власні служби кур'єрської доставки** безпосередньо з магазинів, що підвищує швидкість і якість обслуговування клієнтів.

Серед останніх тенденцій розвитку ринку ритейлу є активне використання сучасних технологій (Big Data, штучний інтелект, безготівкові платежі). Big Data допомагає магазинам аналізувати поведінку покупців – які товари купують, коли і за яких умов. Наприклад «Сільпо» та «Аврора» використовують аналітику для визначення, які товари найкраще продавати в якому районі. Штучний інтелект застосовують задля персоналізації реклами, прогнозування попиту, управліннями запасами на складах та роботі чат-ботів у службі підтримки. Безготівкова оплата продукту або послуги (Apple Pay, Google Pay, QR-оплата). спрощує покупки, економить час та збільшує лояльність клієнтів [3].

Таким чином, розвиток ритейлу в Україні стає важливим фактором економічного відновлення та стабілізації. Цифрові-

зація, омніканальні моделі та інноваційні формати магазинів створюють нові можливості для задоволення потреб споживачів і підвищення ефективності ринку. Активний розвиток роздрібної торгівлі сприятиме відновленню внутрішнього попиту, створенню робочих місць та залученню інвестицій. Таким чином, сучасний і адаптивний ритейл відіграє ключову роль у відбудові України та формуванні конкурентоспроможної економіки.

Список використаних інформаційних джерел

1. Асоціація ритейлерів України. URL: ttps://rau.ua/novyni/geografija-ritejlu-2024-09/ (дата звернення: 21.10.2025 р.).
2. Вагонова О. Г., Рижкова Г. А., Полуєва М. К. Особливості ритейлу в Україні. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2025. № 2. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2025/2/EV20252_030-038.pdf (дата звернення: 21.10.2025 р.).
3. Володавчик В. Особливості ритейлу в Україні в умовах воєнного стану. Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 20–21 березня 2023 року. Полтава : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. С. 496–497.
4. Шапка, І. Ринок итейлу в Україні: аналіз поточного стану та перспективи розвитку в умовах трансформаційної економіки. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-165 (дата звернення: 21.10.2025 р.).
5. Forbes Україна. Як змінився український ритейл під час війни: нові формати, тренди, виклики. *Forbes.ua*. 2025. URL: https://forbes.ua (дата звернення: 21.10.2025 р.).

НЕРУЙНІВНИЙ КОНТРОЛЬ У МАТЕРІАЛОЗНАВСТВІ: НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЯВЛЕННІ ДЕФЕКТІВ МАТЕРІАЛІВ

М. В. Темченко, *спеціальність Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, група ПТ ЕМС б-21*
Н. В. Гнітій, *старший викладач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи – науковий керівник*
Полтавський університет економіки і торгівлі

Неруйнівний контроль (НК) – це сукупність методів дослідження властивостей матеріалів і виробів без їхнього руйнування. Такий підхід має велике значення для оцінки якості продукції, забезпечення надійності конструкцій і гарантування